

OTEVŘENÝ DOPIS PO PREMIÉRE VE VÝCHODOČESKÉM DIVADLE

Díky za Maryšu aneb Vyšší dívčí dnes trochu jinak

Vážená a milá KASHO Jandáčková, chtěl bych Vám coby režisérce adresovat následující řádky a volím formu otevřeného dopisu, neboť cítím potřebu vyjádřit se veřejně. Oslovuji Vás jako váženou, protože si Vás vážím již od Podivného případu se psem, který jste připravila ve Východočeském divadle před pár lety, a zároveň jsem si dovolil přidat slovíčko milá, neboť, ač se osobně neznáme, se mi od přátel, jimž věřím, doneslo, že jste vskutku dámnou milou, otevřenou a sympatickou, každopádně mladší, než jsem já skorostařec, takže si myslím, že jde o oslovení korektní. Mimochodem, v Táboře, odkud pocházíte, jsem vojančil, když jste zřejmě ani ještě nebyla na světě, ale to sem tahat nechci.

Musím se nejprve přiznat, že v jednom z rozhovorů, které jste poskytla před premiérou nové pardubické Maryši, jste mě, když jsem ho četl, docela zarazila. Z Vašich slov tam vyplynulo, že jste tuhle hru Aloise a Viléma Mrštíkových moc neznala. Proboha, pozdvihl jsem obočí, to už dnes nikdo budoucí herce na Pražské konzervatoři, a hlavně příští režiséry studující na DAMU nenutí přečíst si text jednoho z nejzásadnějších českých dramát všech dob? No nic, zase jsem si uvědomil, jak se časy změnilly. O to větší radost jsem však pocítil, když jste vzápětí přisoudila, již obohacena jeho důkladným poznáním, tomuto dílu velikost a význam, které mu právem náležejí.

Po návštěvě představení jsem vskutku velmi rád, že Maryša v Pardubicích připadla právě Vám. Udělala jste zde se svými spolupracovnicemi inscenaci, která se určitě zařadí v historii našeho divadla k těm vůbec nejúspěšnějším a mezi ty, o nichž se mluví a bude mluvit nejen ve foyer o přestávce, ale třeba i na autobusové zastávce či v korporátní kuřárně, když vynechám obligátní kavárny a hospody. Ta Vaše Maryša totiž musí dostat úplně každé-

Lízalka a Lízal v podání Jindry Janouškové a Petra Dohnala.

Foto: MICHAL HANČOVSKÝ

ho! Vlastně obě ty Vaše Maryši, neboť úprava, pro níž jste se rozhodla, přivádí na jeviště hned dvě herečky, aby se zhostily titulní role. A obě jsou skvělé, až z jejich výkonů mrazí. Martinu Sikorovou diváci už dobře znají, Eliška Jechová dostává takovou příležitost poprvé. V tom Vašem rozhovoru jste se také nechala slyšet o inscenačním klíči akcentujícím manipulaci, jíž je Maryša podrobována. Vystihla jste to s oběma představitelkami na jevišti na výbornou, ona manipulace je tam přítomna v každíčkém okamžiku a v nejrůznějších podobách, od jemné a nenápadné až po šilenou a brutální. A Vám se jako přemýšlivé režisérce díky prostředkům, které jste zvolila, navíc podařilo ještě více zdůraznit nadčasovost onoho geniálního textu. Ano, zcivilizovat folklor, jenž již dovedl zahnat mnohá nastudování Maryši do koutů nudy a staromilství, proč se na ten svět „kósek od Brna“ nepodívat úplně jinak? Z nadhledu moderní Evropanky, ale zároveň z hlubin duší jednajících postav? Brava!

Mohl bych psát o fascinující scéně či o kostýmech, které nejprve tak trochu šokují, aby vzápětí uchvátily, ale nedá mi především Vám vyseknout poklonu

za práci s pánskou částí obsazení inscenace. Víím, u Maryši to možná zní tak trochu podivně, ale způsob, jak se zde prezentují chlapi, mě asi dostal nejvíce. Hostující Štěpán Pospíšil byl dobrou volbou, v jeho Franckovi se to všechno pere přesně tak, jak se asi prát má. Josefa Lásku jsem si moc jako Vávru představit nedovedl – a vidíte, nakonec byl asi nejlepší, s kterým jsem se kdy shledal, protože jsem plně uvěřil jeho chybám i jeho neštěstí. A Petr Dohnal? Díky moc za to, že jsem po delší době opět spatřil na scéně tohoto muže nikoli jako ředitele divadla ve vedlejší či pochybné roli, ale jako výborného herce, z jehož Lízala zůstane člověk doslova uhranut ještě dlouho po představení.

Tahle Maryša zkrátka završila pardubickou divadelní sezonu jako pověstný korunující konec, jako opravdová Vyšší dívčí ve všech směrech, i co se těch mužů tedy týče. A plně rozumím těm asi dvacetiletým dívkám, které vyšly ven z divadla a povídaly si nadšeně o tom, že „to bylo to nejlepší, co taďy kdy viděly“.

Přijďte k nám zase brzy režírovat, vážená a milá KASHO.

V dokonalé úctě ROMAN MARČÁK